

Liitetaulukko 1. Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen (sosionomi AMK) kompetenssit.

KOMPETENSSI, sosionomi (AMK)
<p>1. Sosiaalialan eettinen osaaminen</p> <ul style="list-style-type: none">• toimii ihmis- ja perusoikeussäädösten, sosiaalialan arvojen ja ammattieettisten periaatteiden mukaisesti• ymmärtää oman ihmiskäsityksensä ja arvomaailmansa merkityksen asiakastyössä• edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta sekä toimii arvoriitoja sisältävissä tilanteissa eettisesti perustellusti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla• ymmärtää kulttuurista moninaisuutta ja toimii vuorovaikutustilanteissa sensitiivisesti• edistää haavoittuvassa asemassa olevien yksilöiden ja yhteisöjen asemaa
<p>2. Sosiaalialan asiakastyön osaaminen</p> <ul style="list-style-type: none">• toimii ammatillisesti ja dialogisesti vuorovaikutustilanteissa ja kykenee refleктоimaan kriittisesti omaa toimintaansa• suunnittelee, toteuttaa ja arvioi asiakasturvallisen palveluprosessin asiakkaan osallisuutta ja voimavaroja tukien• tukee tavoitteellisesti yksilöiden, ryhmien ja yhteisöjen kasvua, kehitystä ja arkea erilaisissa elämäntilanteissa• tunnistaa ja arvioi hyvinvoinnin riski- ja suojatekijöitä sekä soveltaa ennalta ehkäisevän työn ja varhaisen tukemisen menetelmiä• soveltaa ja arvioi sosiaaliohjauksen työorientaatioita ja menetelmiä asiakas-, ryhmä- ja yhteistyössä erilaisissa toimintaympäristöissä• ymmärtää psykososiaalisen tuen merkityksen ja osaa toimia erilaisissa asiakkaan muutos- ja kriisitilanteissa• toteuttaa ja dokumentoi asiakastyötä asiakaslähtöisesti digitaalisessa toimintaympäristössä huomioiden tietoturva ja -suojausvaatimukset• käyttää toiminnassaan hyvinvoinnin edistämisen, varhaisen tuen ja kuntouttavaa työtä
<p>3. Sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen</p> <ul style="list-style-type: none">• jäsentää hyvinvointiin ja kestäväan kehitykseen liittyviä alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä haasteita sekä niiden vaikutuksia sosiaali-, terveys- ja kasvatustalouteihin• tuntee alan juridisen säädöspohjan ja toimii keskeisen lainsäädännön mukaisesti• tuntee hyvinvointialueiden, kuntien, yksityisen ja kolmannen sektorin sosiaali-, terveys- ja kasvatustaloutien järjestämisen ja tuottamisen tavat, ohjauksen ja valvonnan• ymmärtää sosiaaliturvan toimintaperiaatteet• toteuttaa kokonaisvaltaista palveluohjausta ja ymmärtää palveluohjauksen merkityksen• toimii aktiivisena sosiaalialan asiantuntijana asiakkaan edun mukaisesti monitoimijaisessa verkostoyhteistyössä
<p>4. Kriittinen ja osallisuutta edistävä yhteiskuntaosaaminen</p> <ul style="list-style-type: none">• arvioi yhteiskunnallisten ilmiöiden ja valtarakenteiden merkitystä sekä niiden vaikutusta yksilöiden, ryhmien ja yhteisöiden mahdollisuuksiin toimia yhteiskunnassa• analysoi eriarvoisuutta, huono-osaisuutta sekä hyvinvointia tuottavia rakenteita ja prosesseja sekä ehkäisee marginalisoitumista• tuntee julkishallinnollisen päätöksentekojärjestelmän toimintaperiaatteet ja osaa toimia niiden mukaan asiakkaan etua ajaen• edistää asiakkaiden, asiakasryhmien ja yhteisöiden osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia sekä kykenee yhteiskunnalliseen rakenteelliseen vaikuttamistyöhön• edistää omaehtoista toimijuutta osana kansalaisyhteiskuntaa

5. Tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen

- kykenee ennakoivaan ja innovatiiviseen ongelmanratkaisuun sosiaalialan kehittämisessä
- kehittää asiakaslähtöisesti sekä tutkimus- ja kokemustietoa hyödyntäen asiakastyön käytäntöjä, menetelmiä ja palveluprosesseja
- suunnittelee, toteuttaa ja arvioi sosiaalialan kehittämishankkeita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- soveltaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiomenetelmiä sekä tuottaa ja analysoi tietoa hyvinvoinnin edistämiseksi
- toimii tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyössä kestävän kehityksen ja tutkimuseettisten periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti

6. Työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen

- toimii monialaisissa tiimeissä ja työyhteisöissä sekä tunnistaa alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten verkostojen mahdollisuudet
- työskentelee työyhteisön esihenkilönä ja jäsenenä sosiaalisesti, eettisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla
- tuntee keskeisen työlainsäädännön ja edistää omaa ja työyhteisön työhyvinvointia ja työturvallisuutta
- tunnistaa itsensä johtamisen ja työyhteisön johtamisen merkityksen osana työn hallintaa ja organisointia sekä oman asiantuntijuuden kehittymistä ja urasuunnittelua
- arvioi työn laatua ja tuloksia sekä ymmärtää strategian sekä talous-, tieto- ja henkilöstöjohtamisen merkityksen organisaation toiminnassa
- osoittaa yrittäjämäistä asennetta ja tuntee sosiaalialan yritystoiminnan periaatteet

Lähde: SOSIAALIALAN AMMATTIKORKEAKOULUTUKSEN KOMPETENSSIT.

<https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/wp-content/uploads/2023/04/SOSIAALIALAN-AMMATTIKORKEAKOULUTUKSEN-KOMPETENSSIT-2023.pdf>. Hyväksytty 20.4.2023 SOAMKn verkostokokouksessa.